

Spis treści

WPROWADZENIE

Marek Stanisław, Stanisław Uliasz Pogranicza jako przestrzenie... konfliktów: zło konieczne?.....	11
---	----

POGRANICZA JAKO PRZESTRZENIE... KONFLIKTÓW: ZŁO KONIECZNE?

Dorota Korwin-Piotrowska Konflikt z perspektywy erystyki i eutoryki.....	20
--	----

Kazimierz Braun Teatralizacja: pogranicze życia i teatru	44
--	----

Eugenia Prokop-Janiec Kontakt i konflikt: polsko-żydowska <i>contact zone</i>	58
---	----

Zofia Agnieszka Kłakówna Szkoła na rozdrożach.....	73
--	----

Magdalena Żardecka On the Flexibility of Borders between Public Reason and Collective Ignorance	88
---	----

Joanna Ślósarska Topografia baśniowego pogranicza jako reprezentacja doświadczenia zła (na podstawie zbiorów baśni pisarzy polskich)	105
--	-----

Agata Demkowicz Konflikt jezuitów i masonerii w <i>Elegii żalostnej, scil[icet], Tryumf francmasonów z wygnania jezuitów z Petersburga</i> Wincentego Wierzbilowicza.....	120
---	-----

Monika Karpińska Idea hegemonii kulturowej Polski i Polaków w prozie podróżniczej Aleksandra Sapiehy	142
--	-----

Jarosław Ławski Romantyzm poza wektorem „wpływu”. Model amerykańsko- polskiego rezonansu kulturowego.....	153
Karolina Szpunar Kazimierzy Iłakowiczówny dyskurs o utraconej ojczyźnie	168
Stanisław Uliasz Wokół <i>Wyprawy Wołodyjowskiego na kresy</i>	185
Lech Aleksy Suchomłynow Kreso-pograniczny świat prozy Marii Schoferowej	195
Iryna Borysiuk Between Silence and Speaking: the Representation of National Identity in Oksana Zabuzhko's Poetry	206
Mirosław Czarnik Stanisława Vincenza filozofia współistnienia w perspektywie powojennych stosunków polsko-żydowskich	222
Anna Jamrozek-Sowa „Mariaż”. Inwigilacja Zofii i Kazimierza Romanowiczów w świetle zachowanych dokumentów Służby Bezpieczeństwa	242
Rafał Moczko Konflikt młodzi – starzy w łonie drugiej emigracji niepodległościowej (na przykładzie środowiska londyńskiego w latach 1949–1966). Część I ..	258
Jerzy Święch O pewnej nienapisanej książce.....	283
Alfred Gall Powieść jako trzecia przestrzeń w zmaganiu o własne miejsce: ukryta polemika z literaturą niemiecką w <i>Pornografii</i> Witolda Gombrowicza	300
Marek Chojnacki Witold Bosonóg, czyli polska [nie]dojrzała (nie)dojrzałość. Casus strukturacji tożsamości	315
Mariusz Kalandyk Nihilizm jako literackie pogranicze oraz pole napięć aksjologicznych i estetycznych na przykładzie twórczości Jarosława Marka Rymkiewicza. Próba rozpoznania	330
Karolina Koprowska Konflikty miejsca urodzenia w <i>Słońce</i> Ignacego Karpowicza	345

Anna Jarmuszkiewicz

Utworki osierocone jako zagadnienie prawa i kultury..... 359

Anna Rutka

„Annehmen. Akzeptieren. Damit leben. Nicht vergessen. Sich erinnern.“ Subversive Erinnerungsverschiebungen der Post-Shoah-Generation in Mirna Funks Roman *Winternähe* (2015)..... 372

Aneta Jurzysta

Die Mauer steht noch, oder: Begegnungen an der Grenze. Menschen, Geschichten und Konflikte in *Unterleuten* (2016) von Juli Zeh 386

Grzegorz Jaśkiewicz

Die Entzauberung des Westens in Julia Francks Roman *Lagerfeuer*..... 402

Rafał Pokrywka

Drei Metaphern des Exils im neuesten deutschsprachigen Roman: *Gehen, ging, gegangen* von Jenny Erpenbeck, *Ohrfeige* von Abbas Khider, *Das Mädchen mit dem Fingerhut* von Michael Köhlmeier 412

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Adam Regiewicz

Piersi w świętości... 426

Hanna Szargot

Motywy okultystyczne w powieści gotyckiej XVIII i XIX wieku 438

Ewa Skorupa

Literackie narracje o kolekcjach..... 452

Agnieszka Czajkowska

Paweł Hertz. Pochwała dziewiętnastowieczności 466

Roman Bobryk

Próba opisania świata... *Świat z góry na dół w Pieczerskiej Ławrze w Kijowie* Tadeusza Kubiaka 485

Bernadetta Żynis

„Historia miłosna jak jasna cholera” – wybrane wyobrażenia miłości w liryce polskiej po 1990 roku 496

EDYCJE MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

Listy Józefa Czapskiego do Stanisława Lorentza 510
wstępem opatrzyli i opracowali **Alina Kowalczykowa, Marek Stanisz**

Adrian Uljasz

Poeta i pedagog Józef Czechowicz o edukacji czytelniczej młodzieży ... 517

Joanna Rusin

Maria Rodziewiczówna o swojej twórczości. Nieznana kartka pocztowa pisarki 524

RECENZJE I PRZEGLĄDY

Andrzej Jaroszyński

Stwarzanie Australii 527

Natalia Żórawska

Książki wyzwalają emocje..... 531

Jolanta Pasternska

Tęskniąc za wielogłosowością. Agnieszki Nęckiej rozpoznania „literatury nowej i najnowszej” 536

Rafał Pokrywka

Dekonstrukcja stereotypu a zrozumienie obcości..... 542

SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

Jolanta Pasternska

W kręgu twórczości Anny Frajlich, czyli o Międzynarodowej Konferencji Naukowej „*Tu jestem / zamieszkuję własne życie*”. *Twórczość poetycka, prozatorska i epistolarna Anny Frajlich* (i nie tylko...) 553

Janusz Pasternski

Konferencja naukowa „*Jesteśmy wszędzie i nigdzie*”. *Twórczość literacka, translatorska, krytycznoliteracka i naukowa Andrzeja Buszy* 557

Grzegorz Trościński

Pochwała Jubileuszu. O świętowaniu dwudziestopięciolecia Zakładu Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia w Uniwersytecie Rzeszowskim..... 561

Contents

INTRODUCTION

- Marek Stanisz, Stanisław Uliasz**
Borderlands as space of ... conflicts: necessary evil? 11

BORDERLANDS AS SPACE OF ... CONFLICTS: NECESSARY EVIL?

- Dorota Korwin-Piotrowska**
Conflict from the perspective of eristic and eutoric..... 20

- Kazimierz Braun**
Theatricality: A border zone between life and theatre 44

- Eugenia Prokop-Janiec**
Contact and conflict: Polish-Jewish *contact zone* 58

- Zofia Agnieszka Kłakówna**
School at a difficult crossroads..... 73

- Magdalena Żardecka**
On the Flexibility of Borders Between Public Reason and Collective
Ignorance 88

- Joanna Ślósarska**
Topography of fairy-like borderland as representation of
experiencing evil (based on collections of fairytales by Polish writers)... 105

- Agata Demkowicz**
The Conflict between the Jesuits and Freemasons in *Elegia
żałośna, scil[icet], Tryumf francmasonów z wygnania jezuitów z
Petersburga* [A mournful elegy, *scil[icet]* the triumph of freemasons
over the expulsion of the Jesuits from Saint Petersburg] by Wincenty
Wierzbilowicz 120

- Monika Karpińska**
The idea of cultural hegemony Polish and Poles in the prose of travel
Aleksander Sapieha 142

Jarosław Ławski

Romanticism outside the vector of „influence”. Model of American-Polish cultural resonance 153

Karolina Szpunar

Kazimiera Iłakowiczówna’s discourse on lost homeland 168

Stanisław Uliasz

On Grodecki’s „Wyprawa Wołodyjowskiego na kresy”
 (“Wołodyjowski’s expedition to the Eastern Borderlands”)..... 185

Lech Aleksy Suchomłynow

“Kresy-borderland” world of prose Maria Schoferowa 195

Iryna Borysiuk

Between Silence and Speaking: the Representation of National Identity in Oksana Zabuzhko’s Poetry 206

Mirosław Czarnik

Stanisław Vincenz’s philosophy of coexistence in the perspective of postwar Polish-Jewish relations 222

Anna Jamrozek-Sowa

„Marriage”. Invigilation of Zofia and Kazimierz Romanowiczowie in the light of preserved documents of the Security Service..... 242

Rafał Moczko

Young-old conflict in the womb of the second independence emigration (on the example of the London environment in years 1949-1966). Part I..... 258

Jerzy Święch

About a book never written 283

Alfred Gall

The novel as third space in the fight for one’s own place: Witold Gombrowicz hidden polemic with German literature in *Pornografia*.... 300

Marek Chojnacki

Witold Bosonóg, or Polish [im]mature (im)maturity. Casus of identity structuration 315

Mariusz Kalandyk

Nihilism as literary borderland and the area of axiological and esthetic tensions on the example of Jarosław Marek Rymkiewicz’s works. An attempt to recognition..... 330

Karolina Koprowska

Conflicts of the birthplace in Ignacy Karpowicz’s novel “Sońka” 345

Anna Jarmuszkiewicz Orphan works as the subject of law and culture	359
Anna Rutka „To take. To accept. To live with. Not to forget.” The subversive shift of memory in the post Shoah generation in Mirna Funk’s novel <i>Winternähe</i> (2015)	372
Aneta Jurzysta The Wall is still standing, or: encounters on the borderland. People, stories and conflicts in <i>Unterleuten</i> (2016) by Juli Zeh	386
Grzegorz Jaśkiewicz Disenchantment of the West in Julia Franck’s novel <i>Lagerfeuer</i>	402
Rafał Pokrywka Three Metaphors of Exile in the Modern German Novel: <i>Gehen</i> , <i>ging</i> , <i>gegangen</i> by Jenny Erpenbeck, <i>Ohrfeige</i> by Abbas Khider, <i>Das Mädchen mit dem Fingerhut</i> by Michael Köhlmeier	412

ARTICLES

Adam Regiewicz Breasts in holiness... ..	426
Hanna Szargot The occult motives in the gothic novel of 18th and 19th century	438
Ewa Skorupa Literary Narratives on Collections	452
Agnieszka Czajkowska Paweł Hertz. Praise of the 19th-century-ness	466
Roman Bobryk An Attempt to Describe the World... “Świat z góry na dół w Pieczerskiej Ławrze w Kijowie” by Tadeusz Kubiak	485
Bernadetta Żynis “A love story like bloody hell” – selected images of love in Polish poetry after 1990	496

EDITIONS OF SUORCE TEXTS

Józef Czapski’s letters to Stanisław Lorentz	510
Introduction and edition Alina Kowalczykova, Marek Stanisz	

Adrian Uljasz

Poet and pedagogue Józef Czechowicz on reading education of the youth 517

Joanna Rusin

Maria Rodziewiczówna on her literary output. Writer's unknown postcard 524

REVIEWS AND SURVEYS

Andrzej Jaroszyński

Picturing Australia..... 527

Natalia Żórawska

Books release emotions 531

Jolanta Pasterska

The longing for polyphony. Agnieszka Nęcka`s diagnosis of new literature 536

Rafał Pokrywka

Deconstruction of the Stereotype and Understanding of the Strangeness..... 542

REPORTS AND ANNOUNCEMENTS

Jolanta Pasterska

In the circle of creativity of Anna Frajlich. The International Conference "*Here I am / I inhabit my own life*". Poetry, prose and epistolary writings of Anna Frajlich..... 553

Janusz Pasterski

Scientific conference „*Jesteśmy wszędzie i nigdzie*”. *Twórczość literacka, translatorska, krytycznoliteracka i naukowa Andrzeja Buszy („We are everywhere and nowhere”. Literary, trnaslating, critical and scientific output of Andrzej Busza)* 557

Grzegorz Trościński

Praise of the Jubilee. About celebrating the 25th anniversary of the Department of Old Polish Literature and the Literature of Polish Enlightenment at the University of Rzeszow..... 561